

بررسی مقایسه‌ای صفات مورفولوژیکی برخی جمعیت‌های البرز و زاگرس مرکزی گونه‌ی

پژوهش‌های زیستی
در فضای حاشیای باغ مرکزی

Alopecurus arundinaceus

سودابه جعفری، مسعود شیدایی، بهرام زهزاد، مریم کشاورزی

دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده علوم زیستی

Sudabe.jafari@gmail.com

دانشگاه شهید بهشتی

مقدمه. *Alopecurus arundinaceus* Poir. یا ذره‌روباهی خزنده به خانواده گندمیان تعلق دارد. این گیاه علفی چند ساله دارای ریزوم‌های طویل و گل‌آذین به شکل پانیکول است. این گونه گیاهی به شرایط سرد و مرطوب سازگار است و در دامنه گسترده‌ای از ارتفاعات (۵۷۹۰-۱۵۰ متر) می‌روید اما در ارتفاعات میانی مرطوب رویش بهتری دارد.

روش: در این تحقیق پنج جمعیت از گونه *Alopecurus arundinaceus* از مناطق جغرافیایی مختلف **تالاب چغاخور**، شهریار، نمرود، فیروزکوه و توچال جمع‌آوری شد. سه جمعیت از حاشیه آب‌های جاری و یک جمعیت از کوهستان جمع‌آوری شد. صفات ریختی کمی و کیفی متعددی در این جمعیت‌ها شناسایی و سپس بررسی و مقایسه شد.

Comparative morphological study of some central Alborz and Zagros populations of *Alopecurus arundinaceus*

Sudabe Jafari, Masoud Sheidai, Bahram Zehzad, maryam keshavarzi
Faculty of biological sciences of Shahid Beheshti University

Alopecurus arundinaceus Poir. or creeping foxtail, a member of grass family is a large, long-lived, rhizomatous, perennial grass. The inflorescence is a spike-like, cylindrical panicle. Creeping foxtail is adapted to cold temperatures and wet conditions. It also grows well at a broad range of elevations (500-9000 ft), but grows best on middle to high elevation wet to semi-wet sites. The present study was performed on five populations from different geographical zones of central Alborz and Zagros; one from mountains and the others from ditches. Several quantitative and qualitative morphological characters were recognized and studied. Result shows differences between the mountain and ditches populations.

نتایج: نتایج وجود اختلاف معنی‌دار بین برخی صفات کمی مانند طول و عرض سنبله را نشان داد. این مطالعه نشان داد تفاوت‌های آشکاری در اندازه سنبله‌ی جمعیت کوهستانی با سایر جمعیت‌ها وجود دارد. جمعیت زاگرس مرکزی (تالاب چغاخور) با بقیه جمعیت‌های حاشیه‌ای البرز مرکزی تفاوت معنی‌داری در صفات مورد بررسی نشان ندادند. همچنین قطر و ضخامت ریزوم در جمعیت اخیر بیشتر شده است که می‌تواند به‌دلیل بستر متفاوت یا اثر تدریجی محیط بر ژنوم این جمعیت باشد.

صفات کمی	
۱ اندازه ساقه*	
۲ اندازه لیگول	
۳ طول پهنک*	
۴ عرض پهنک	
۵ طول سنبله*	
۶ عرض سنبله	
۷ طول سنبک*	
۸ عرض سنبک	
۹ طول گلوم*	
۱۰ عرض گلوم	
۱۱ طول لپا	
۱۲ عرض لپا	
۱۳ اندازه سیخک لپا*	
۱۴ اندازه بساک	